

Raport podsumowujący działalność

Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”

w styczniu 2017 roku

Działalność Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” obejmuje udzielanie informacji, porad prawnych oraz wsparcia emocjonalnego wszystkim dotkniętym problemem przemocy, osobom krzywdzonym i krzywdzącym, a także świadkom i tym, którzy pragną podzielić się swoimi wątpliwościami lub doświadczeniem z tego zakresu. Nasi konsultanci są codziennie do dyspozycji pod numerem infolinii 800-120-002. Prowadzą również Poradnię E-mailową, której zadaniem jest odpowiadanie na zapytania przedstawiane w formie listownej. Ponadto, w razie potrzeby specjaliści Pogotowia podejmują interwencje mające zapewnić - poprzez współpracę z odpowiednimi służbami i instytucjami - ochronę osób doznających przemocy. Poniższy raport przedstawia dane statystyczne podsumowujące działalność Pogotowia „Niebieska Linia” w styczniu 2017 roku. W kolejnych podrozdziałach opisana została kolejno aktywność w obrębie trzech różnych obszarach działalności Pogotowia: pracy infolinii telefonicznej, pracy Poradni E-mailowej, prowadzonych interwencji. Wszystkie przedstawione dane liczbowe dotyczą tylko analizowanego okresu. Interpretując je należy mieć na uwadze, że odzwierciedlają one to, co opisywali nasi rozmówcy.

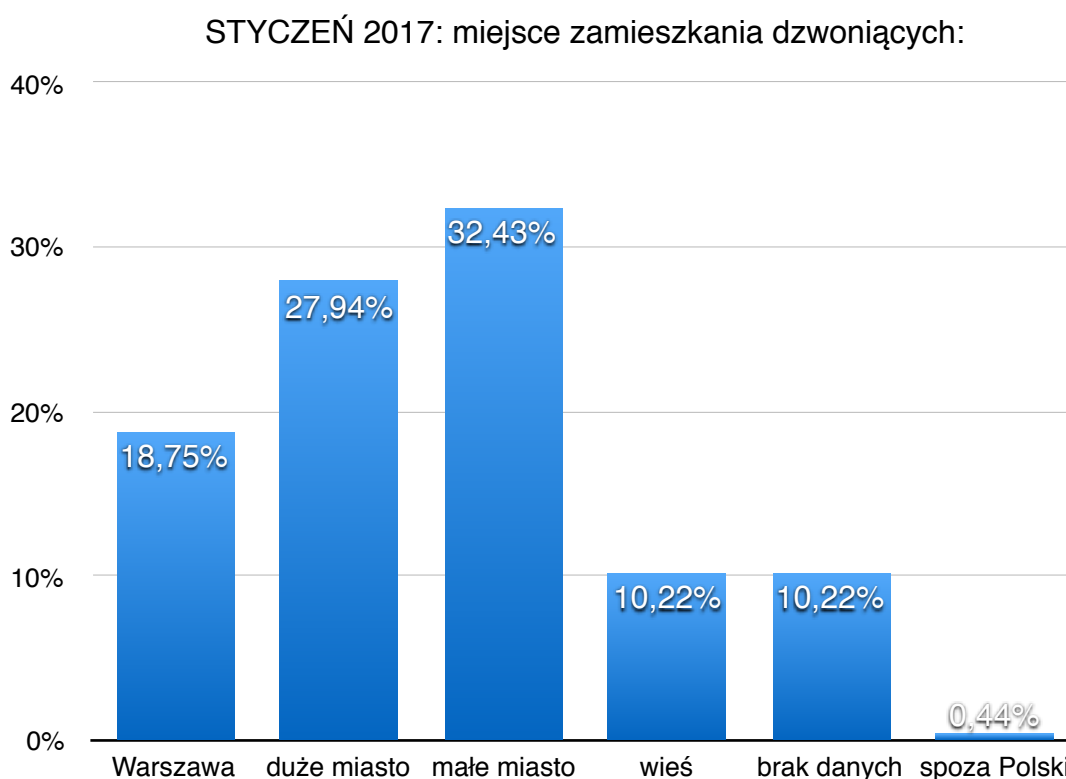
Ogólnopolski Telefon dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia” 800-120-002

W styczniu 2017 roku dyżurujący w Pogotowiu „Niebieska Linia” przeprowadzili 1360 rozmów, większość z nich (1223 rozmów, 89,92% wszystkich rozmów) za pośrednictwem infolinii 800-120-002. Znalazły się jednak również osoby (137 telefonów, 10,07% wszystkich rozmów) zainteresowane kontaktem z prawnikiem (oczekującym w poniedziałkowe i wtorkowe wieczory pod numerem 22 666-28-50 oraz w środowe wieczory pod numerem 800-120-002) oraz przedstawiciele służb (25 telefonów, 1,83% wszystkich rozmów) zgłaszający się na dyżury przeznaczone specjalnie dla nich (numer telefonu 22 250-63-12).

Zazwyczaj (65,96% rozmów) był to pierwszy kontakt dzwoniącego z naszą infolinią. Wśród telefonujących **zdecydowaną większość stanowiły kobiety (75,15%)**, jednak również mężczyźni nierzadko korzystali z możliwości uzyskania porady czy wsparcia. Numer infolinii wybierali **głównie dorośli**. W analizowanym okresie odebrano jedynie 23 połączenia od dzieci lub niepełnoletniej młodzieży (1,69% wszystkich rozmów). Najwięcej osób kontaktowało się z naszymi konsultantami na początku tygodnia, w poniedziałki i wtorki; w

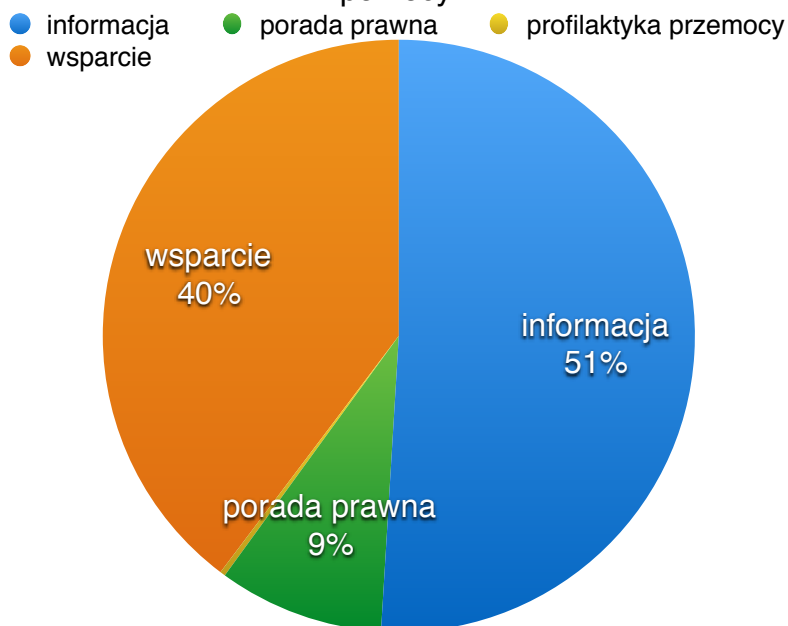
kolejnych dniach liczba dzwoniących wyraźnie spadała. Najmniej telefonów odnotowano w soboty (107 połączeń, 7,86%), mimo że infolinia działa całodobowo.

Pogotowie „Niebieska Linia” ma charakter ogólnopolski. W styczniu 2017 roku na infolinię **dzwoniono ze wszystkich regionów Polski**. Na tle innych województw stosunkowo najwięcej telefonów nasi specjaliści odebrali od osób z Mazowsza (30,81%). Najmniej telefonów było z województw lubelskiego, lubuskiego, opolskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego, warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego (poniżej 3%). Udział pozostałych obszarów Polski nie przekraczał 9%; 9 osób dzwoniło także spoza Polski. Połączenia wykonywano głównie z małych i dużych miast, jednak niemały udział stanowili również mieszkańcy wsi.

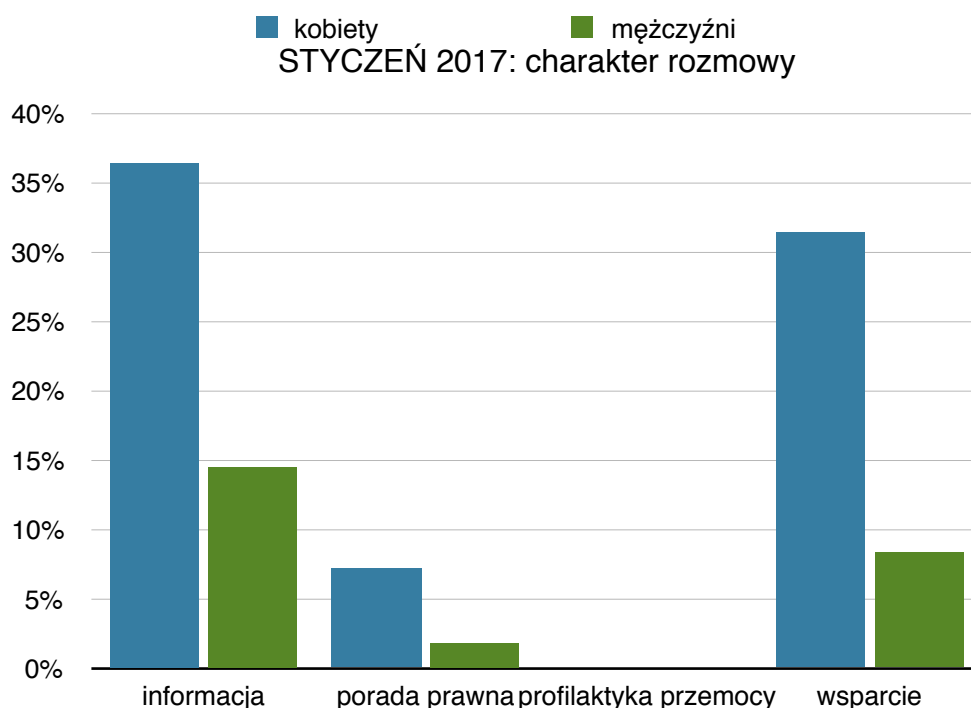


W zależności od zapotrzebowania osoby dzwoniącej specjaliści infolinii mogą udzielać informacji w zakresie swoich kompetencji, służyć wsparciem lub przekazywać wiedzę z zakresu profilaktyki przemocy. Warto również pamiętać o regularnych dyżurach prawników, po których poradę można się zgłosić. Jak wskazują statystyki ze stycznia 2017 roku prawie połowa rozmów miała charakter informacyjny, niewiele mniej zaś służyło przede wszystkim wsparciu emocjonalnemu. Co dziewiąty dzwoniący zainteresowany był otrzymaniem porady prawnej.

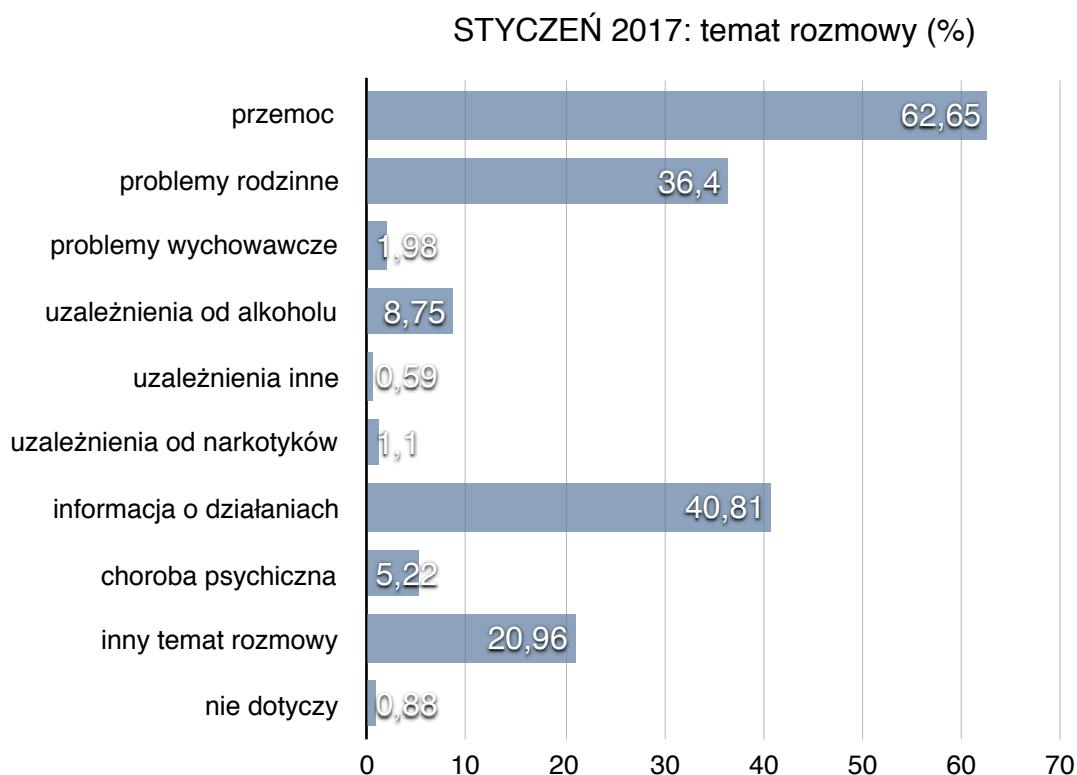
STYCZEŃ 2017: charakter udzielanej pomocy



Kobiety dzwoniły dużo częściej niż mężczyźni (1022 telefony) i poszukiwały przede wszystkim informacji oraz wsparcia emocjonalnego. Mężczyźni zaś poszukiwali głównie informacji. Różnice te mogą pozostawać w związku z faktem, że kobiety były relatywnie bardziej skłonne opisywać siebie jako osobę doznającą przemocy (która potrzebuje w znacznej mierze wsparcia), a mężczyźni – jako świadka, który głównie szuka informacji. Więcej danych na ten temat poniżej.

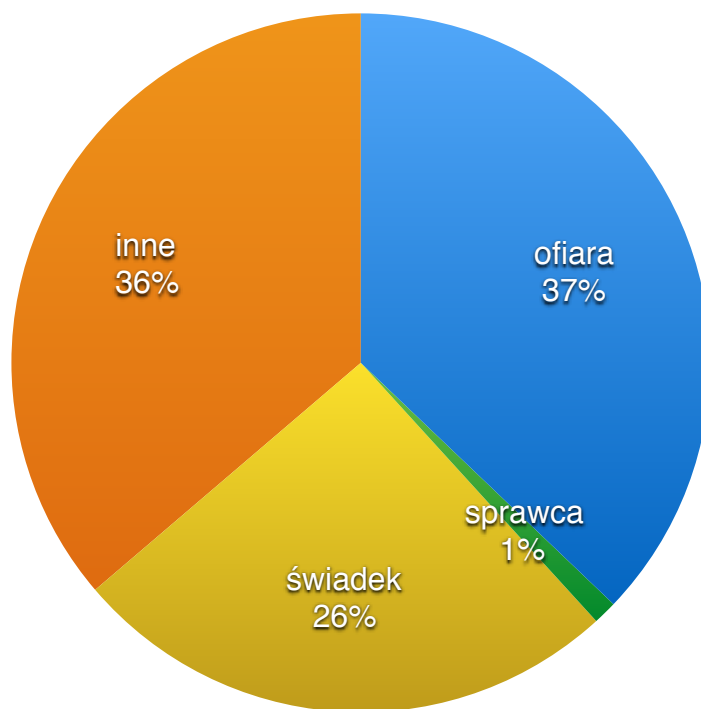


Przemoc była głównym tematem w ponad połowie przeprowadzonych konsultacji (62,65%), a w sumie dwie trzecie dzwoniących poruszało w którymś momencie aspekty z nią związane (częściej kobiety niż mężczyźni). Warto zwrócić uwagę na duży udział problemów rodzinnych oraz informacji o działaniach jako tematów rozmowy. Oprócz kwestii przemocy treść rozmów stanowiły m. in. takie zagadnienia jak problemy rodzinne, uzależnienia od alkoholu i choroba psychiczna.



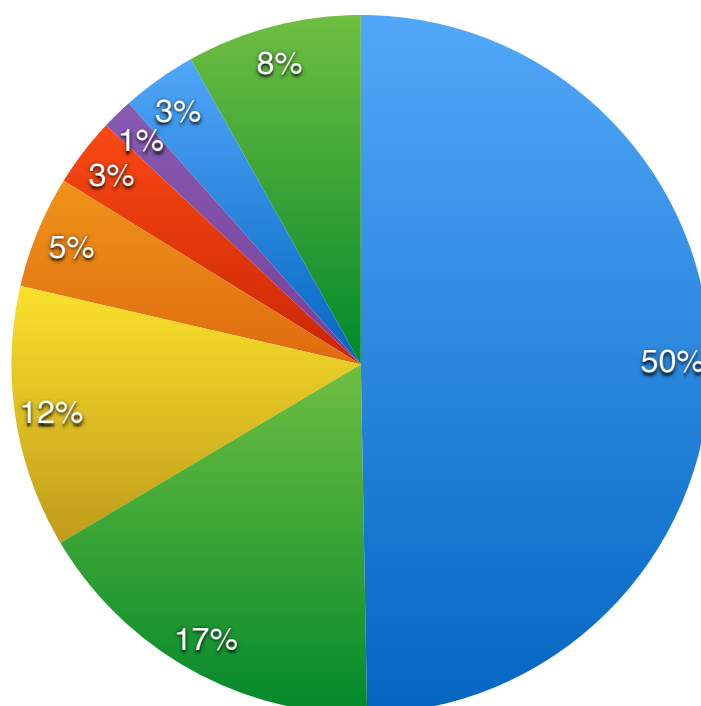
Konsultanci służą pomocą oraz radą osobom doznającym i stosującym przemoc, świadkom i wszystkim tym, którzy mają pytania lub wątpliwości dotyczące tego zjawiska. Choć najwięcej rozmów dyżurujący przeprowadzili z doświadczającymi przemocy, to jednak odebrali również aż 347 połączeń (26% wszystkich rozmów) od świadków. Wśród nich do naszych specjalistów zgłaszali się członkowie rodzin (50%), ale także znajomi (8%), sąsiedzi (12%) oraz przedstawiciele różnych instytucji (np. szkoły) (5%). Natomiast telefony od osób krzywdzących w dalszym ciągu zdarzają się sporadycznie. W październiku tego roku odnotowano ich tylko 15 (1,1% wszystkich rozmów). Rozmówcy określani na wykresie jako „inni” to w większości osoby, które w ogóle nie poruszały tematu przemocy.

STYCZEŃ 2017: osoba dzwoniąca

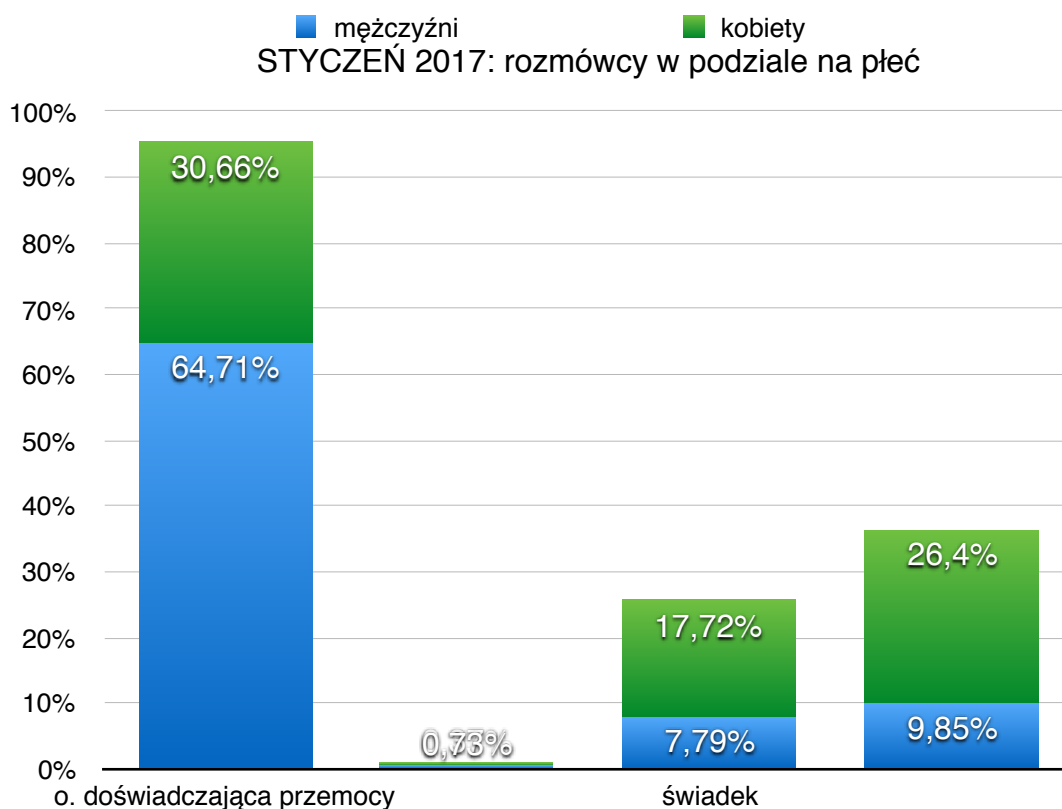


- rodzina
- znajomy
- sąsiad
- przedstawiciel instytucji
- inne
- brak danych
- anonim
- nie dotyczy

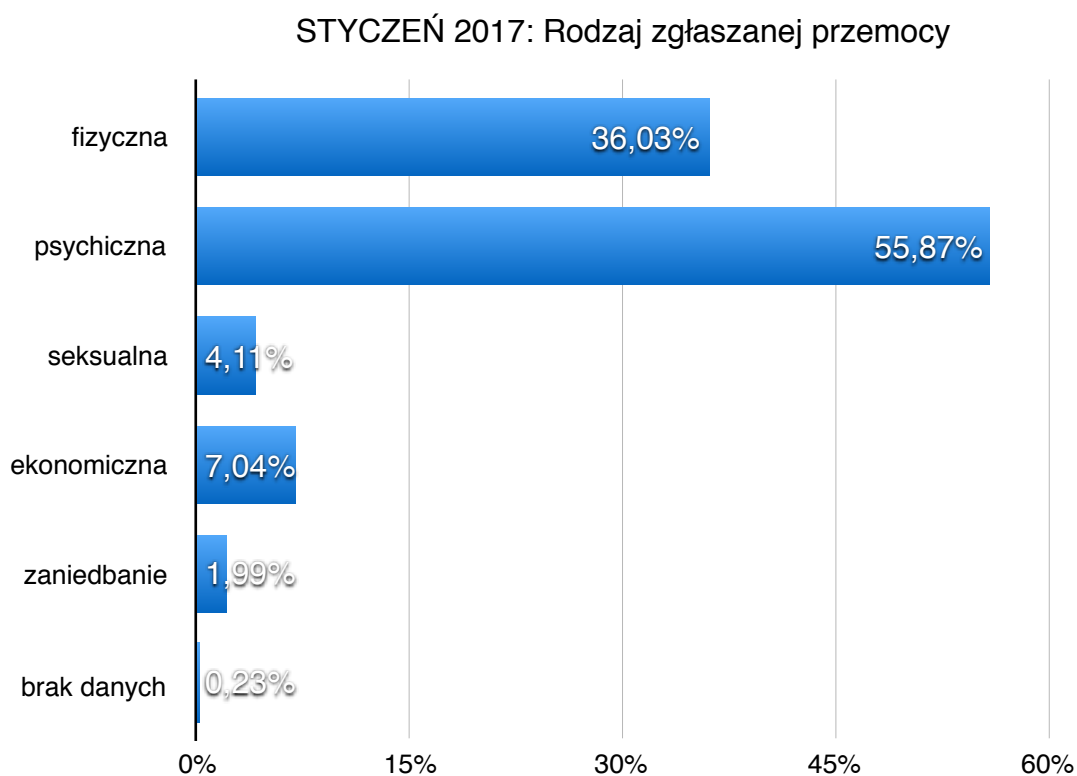
STYCZEŃ 2017: kim jest świadek dla ofiary



Wśród mężczyzn znaczną część stanowiły osoby, które nie telefonowały w związku z doznawaną przemocą, kobiety opisywały się głównie jako osoby krzywdzone.



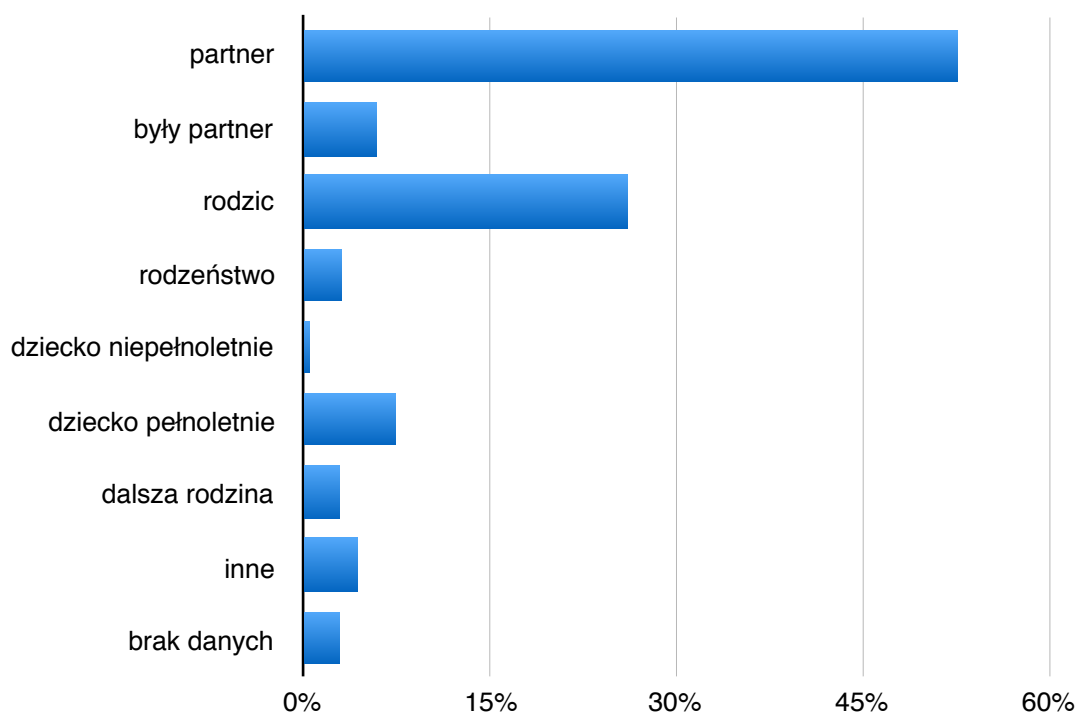
Jak zostało wspomniane wcześniej, w prawie połowie przeprowadzonych rozmów główny temat stanowiła przemoc, w większości przypadków psychiczna (55,87% rozmów związanych z przemocą). Należy zwrócić jednak uwagę na fakt, że osoby krzywdzące rzadko stosują tylko jeden rodzaj przemocy. Przemoc psychiczna towarzyszy w zasadzie każdej z pozostałych form. Przemoc fizyczną zgłaszała ponad jedna trzecia (36,03%) rozmówców dzwoniących z tematem przemocy. Odnotowano również niemały udział przemocy ekonomicznej (7,04% rozmów związanych z przemocą). Rzadziej natomiast opisywano przemoc seksualną (4,11% rozmów związanych z przemocą). Najczęściej zgłaszaną formą



przemocy zarówno przez kobiety jak i mężczyzn była przemoc psychiczna, na drugim miejscu przemoc fizyczna.

Na podstawie danych zebranych w styczniu 2017 można stwierdzić, że w zdecydowanej większości przypadków zgłaszanych w Pogotowiu „Niebieska Linia” osobą krzywdzącą jest partner. Dzwoniący nierzadko opisywali również sytuacje, w których osobami stosującymi przemoc byli rodzice. Warto zauważyć, że przemoc stosują także dzieci zarówno pełnoletnie jak i niepełnoletnie.

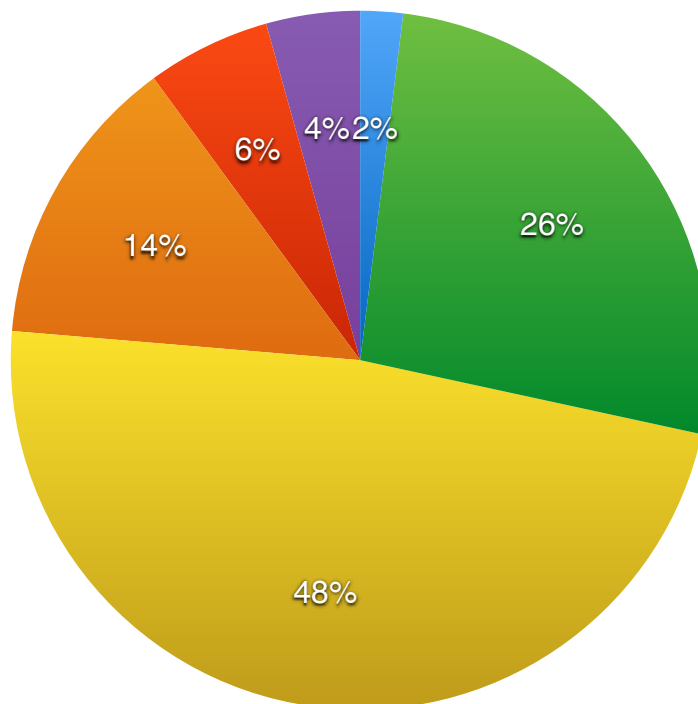
Styczeń 2017: kto stosuje przemoc



Zróznicowany jest czas upływający od momentu doświadczenia po raz pierwszy lub zaobserwowania przemocy do chwili, gdy świadek lub osoba krzywdzona decyduje się na kontakt z Pogotowiem „Niebieska Linia”. Jak można odczytać z wykresu, w większości sytuacji czas ten możemy liczyć – niestety - w latach. W styczniu 2017 roku kontakt z naszymi konsultantami tylko sporadycznie podejmowany był już po pierwszym akcie przemocy. Ponadto, w zdecydowanej większości przypadków (95,07%) wobec osoby stosującej przemoc nie była do tej pory prowadzona sprawa sądowa zakończona wydaniem wyroku skazującego.

● pierwszorazowa
 ● do 2 lat
 ● 2-10 lat
 ● 10 - 20 lat
 ● pow. 20 lat
● brak danych

Styczeń 2017: czas trwania przemocy



W **26,2%** zgłaszanych przypadków **osoba stosująca przemoc nadużywa alkoholu**. Uzależnienie to towarzyszy w równej mierze wszystkim formom przemocy. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że rzadko zdarza się, aby w domu oprócz osoby doświadczającej przemocy nikt nie mieszkał (9,27%). W zdecydowanej większości przypadków pozostali członkowie rodziny są świadkami. **W prawie połowie rodzin (46,79%) dotkniętych problemem przemocy jego obserwatorami są niepełnoletnie dzieci.**

W styczniu 2017 roku konsultanci odebrali zaledwie 23 połączenia od osób niepełnoletnich: 12 od dziewcząt, 11 od chłopców. Temat przemocy (głównie fizycznej i psychicznej) pojawił się w 11 rozmowach. Wśród telefonujących z tej grupy wiekowej 13 osób zadeklarowało, że doznaje przemocy i 4 osoby opisały się jako świadkowie.

Poradnia E-mailowa

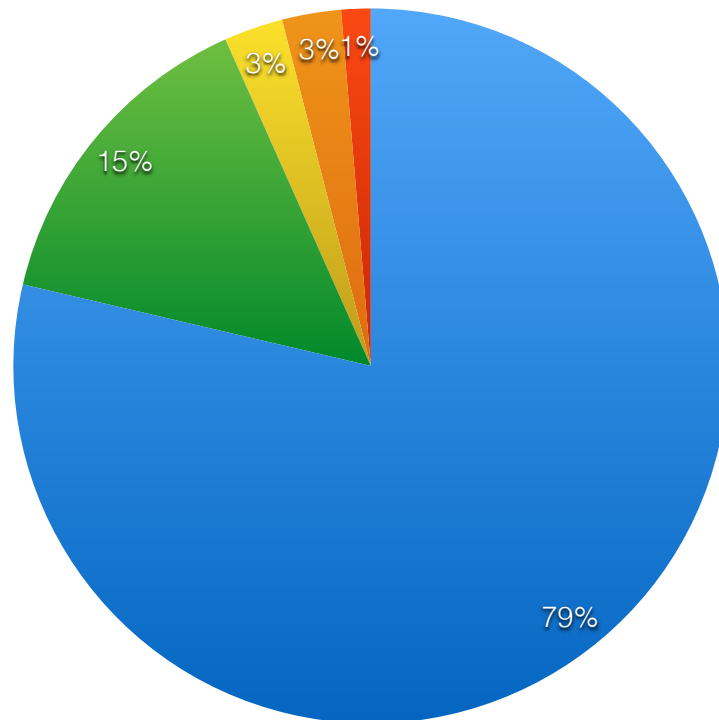
Pogotowie „Niebieska Linia” zachęca również do kontaktu drogą elektroniczną. Na adres Poradni E-mailowej można wysyłać wiadomości we wszystkich sprawach związanych z problematyką przemocy w rodzinie. Nasi konsultanci na bieżącą odpowiadają na listy osób, które z różnych przyczyn wolą napisać niż zadzwonić na infolinię.

W styczniu 2017 roku specjaliści odpisali na 75 maili nadesłanych przede wszystkim przez osoby dorosłe (64 wiadomości, 85,33% wszystkich). Autorami 5 wiadomości były dzieci, w przypadku 6 wiadomości nie udało się określić wieku nadawcy. Większość wiadomości napisały kobiety (51 wiadomości, 68% wszystkich). Ponad połowa (41 wiadomości, 54,67% wszystkich maili) odbieranych przez konsultantów wiadomości pochodziła od osób, które pisały do nas po raz pierwszy.

Tematyka e-maili otrzymywanych w Poradni koncentrowała się przede wszystkim wokół zjawiska przemocy, w tym przemocy, której towarzyszył alkohol. Nieliczne z listów nadesłanych we wrześniu 2016 poruszało kwestie związane ze sprawami rodzinnymi.

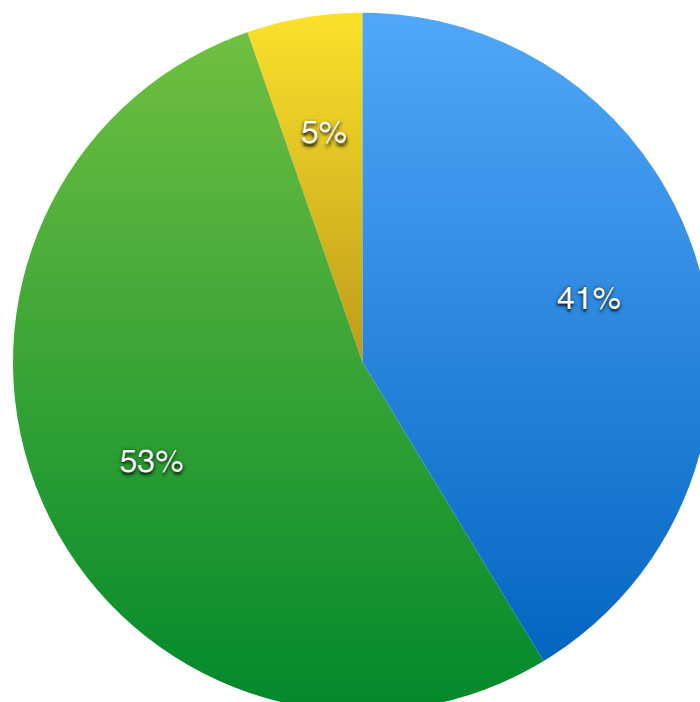
● przemoc ● przemoc + alkohol ● problemy rodzinne ● podziękowanie ● inne

Styczeń 2017: tematyka emaili



● ODP ● Świadek ● Inne

Styczeń 2017: adresat wiadomości

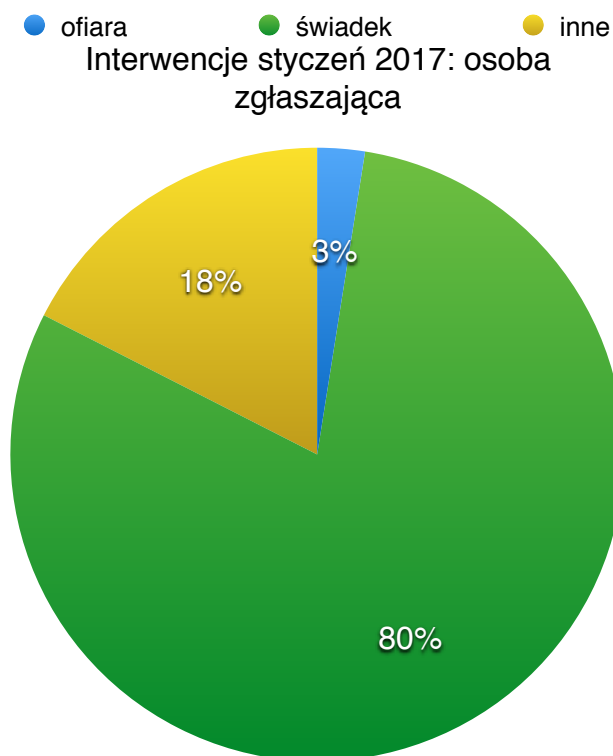


Autor(k)ami większości wiadomości byli świadkowie przemocy (53,33%). Ponad jedną trzecią stanowiły osoby doznające przemocy (41,33%). Cztery listy zostały napisane przez osoby określone jako inne.

Prowadzone interwencje

W styczniu 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” rozpoczęli **40 nowych interwencji** w sprawach dotyczących przemocy w rodzinie. We wszystkich przypadkach miały one na celu udzielenie pomocy osobom doświadczającym przemocy (lub tym, co do których istnieje przypuszczenie, że jej doznają) poprzez kontakt z placówkami zajmującymi się przemocą w rodzinie na terenie zamieszkania pokrzywdzonego.

Potrzebę rozpoczęcia interwencji można zgłaszać telefonicznie, mailowo lub listownie. Większość naszych klientów (95%) w styczniu 2017 roku preferowało tę pierwszą formę kontaktu. Interwencje były podejmowane z inicjatywy osoby kontaktującej się z Pogotowiem „Niebieska Linia” (50%) lub po wspólnym rozważeniu tej możliwości z konsultantem (32,5%). W uzasadnionych przypadkach (np. gdy zagrożone jest czyjeś życie) interwencja jest również rozpoczynana w wyniku samodzielnie podjętej decyzji dyżurującego. W analizowanym okresie taka sytuacja miała miejsce siedem razy (17,5%).

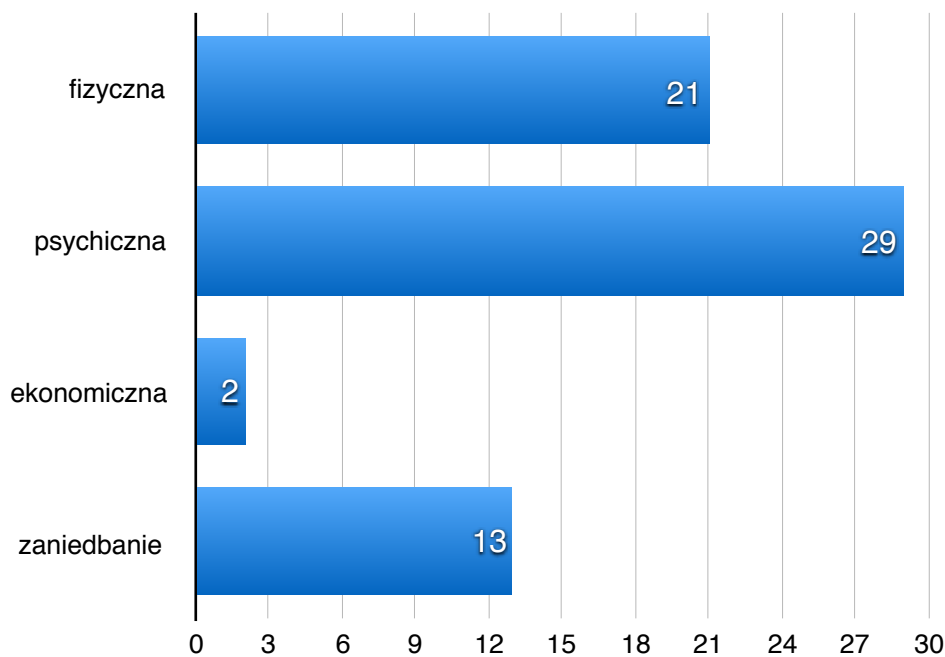


Interwencja może zostać podjęta w wyniku zgłoszenia się osoby doznającej przemocy, jednak dużą rolę odgrywają również świadkowie. W styczniu 2017 roku większość

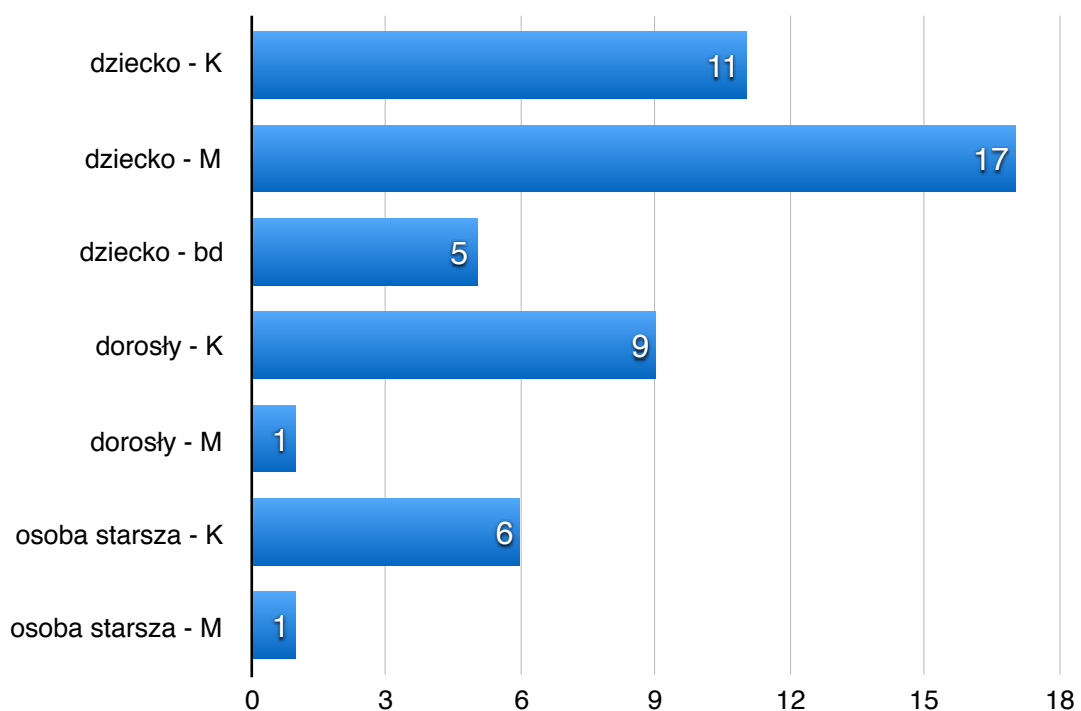
interwencji była możliwych właśnie dzięki informacjom uzyskanym od członków rodziny, sąsiadów, znajomych. Zachęcamy do kontaktu osoby, które w swoim otoczeniu obserwują niepokojące sygnały.

W styczniu 2017 roku Pogotowie „Niebieska Linia” podejmowało działania w sprawie pokrzywdzonych z terenu całego kraju. Interwencje dotyczyły zazwyczaj więcej niż jednego rodzaju przemocy; przemocy psychicznej towarzyszyła najczęściej fizyczna, ekonomiczna lub zaniedbanie.

Interwencje styczeń 2017: rodzaj doświadczanej przemocy

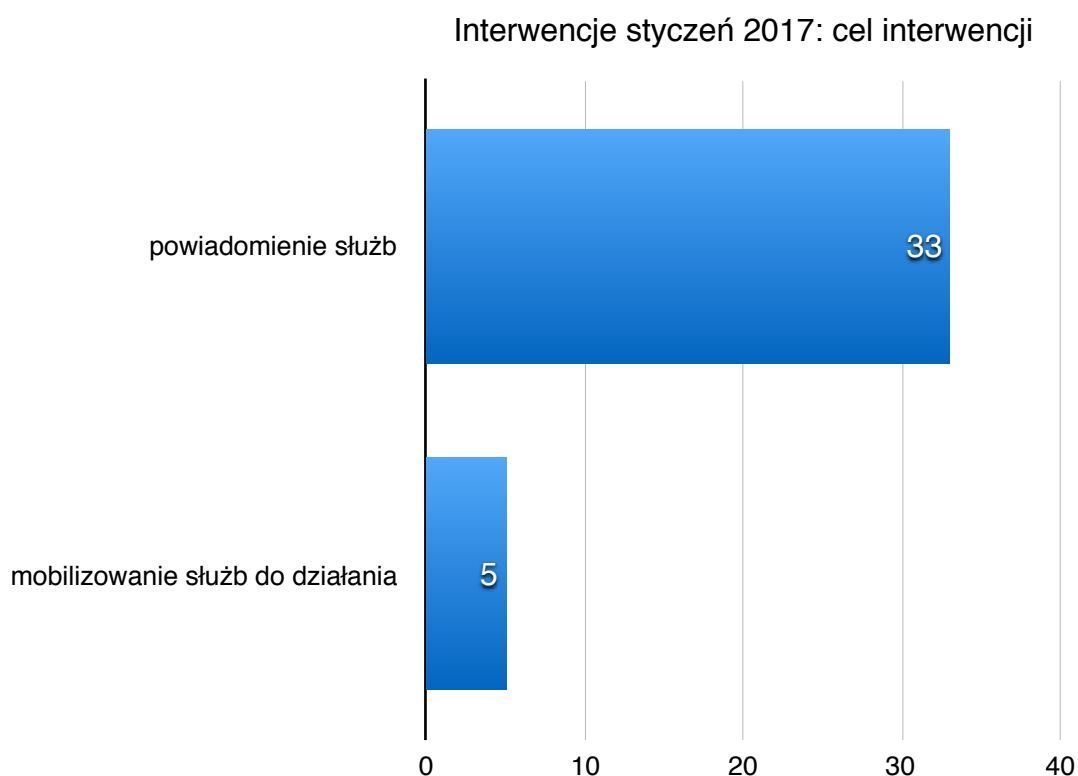


Interwencje styczeń 2017: kim jest osoba krzywdzona



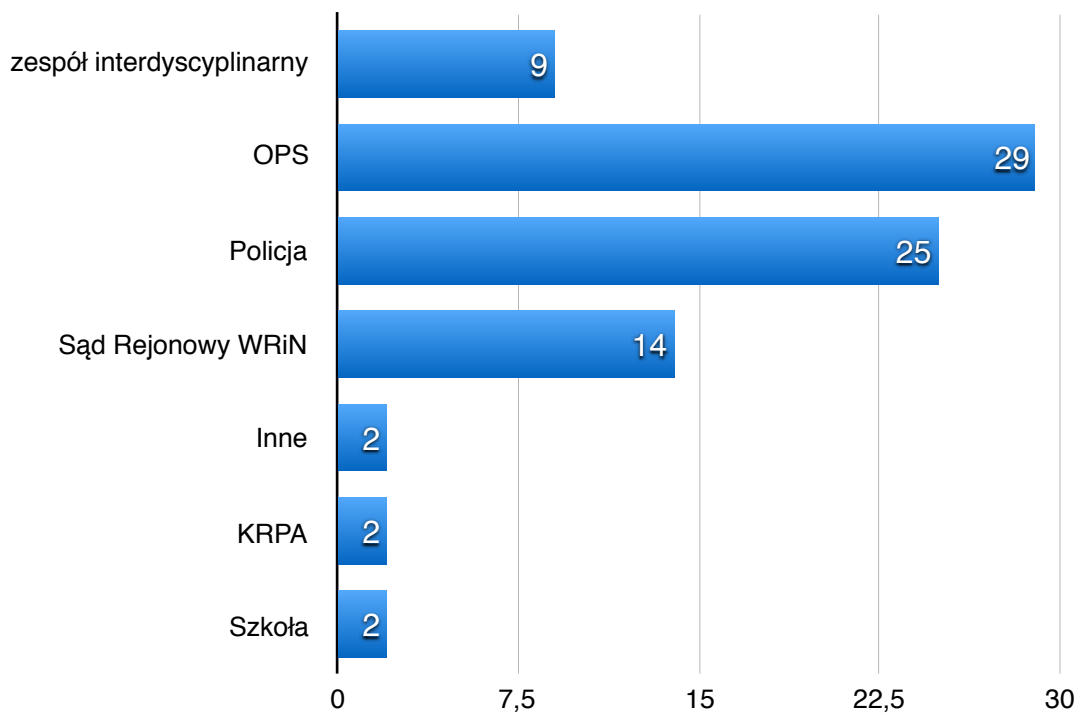
W rozpatrywanych sprawach osobami doświadczającymi przemocy były przeważnie dzieci. Spośród osób dorosłych interwencje podejmowano szczególnie często wobec krzywdzenia kobiet.

W zależności od konkretnej sytuacji Pogotowie „Niebieska Linia” stosuje zindywidualizowane procedury. Jak wynika z analizy zebranych danych w styczniu 2017 roku specjaliści Pogotowia „Niebieska Linia” w większości przypadków podejmowali działania mające na celu powiadomienie służb o zaistniałej sytuacji oraz przekazanie im nowych informacji o sprawie. Ponad 13% interwencji koncentrowało się na doprowadzeniu do aktywniejszej postawy przedstawicieli miejscowych instytucji.



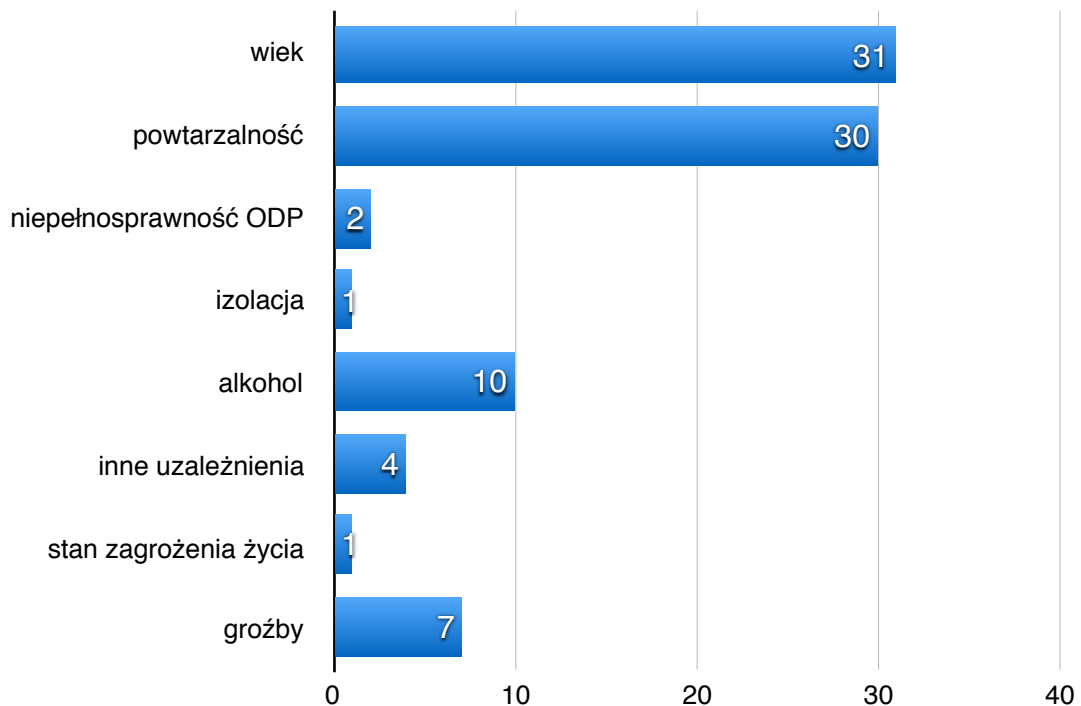
Konsultant każdorazowo podejmuje również decyzję odnośnie tego, z którymi służbami powinien się skontaktować w ramach danej interwencji. Jak wynika z wykresu, w styczniu 2017 roku w większości wypadków powiadomiony został ośrodek pomocy społecznej, w ponad 60% przypadków policja. W zależności od sytuacji kontakt może być nawiązany z kilkoma instytucjami lub wielokrotnie z tą samą. Pewna część interwencji wymagała nawiązania współpracy z sądem rejonowym oraz Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Dziewięć razy o podjęcie działań był też proszony zespół interdyscyplinarny pracujący w miejscu zamieszkania osoby pokrzywdzonej.

Interwencje styczeń 2017: adresaci interwencji



Pogotowie „Niebieska Linia” podejmuje interwencje szczególnie w przypadkach, w których osoba doznająca przemocy ma ograniczone możliwości samodzielnego poradzenia sobie w trudnej sytuacji z uwagi np. na niepełnosprawność lub zamieszkanie w miejscu izolowanym, gdzie trudno o naturalną sieć wsparcia. Wykres przedstawia odnotowaną w styczniu 2017 roku częstotliwość występowania różnych czynników zagrożenia wśród osób,

Interwencje styczeń 2017: rodzaje czynników zagrożenia



w interesie których prowadzona była interwencja. Jak można zauważyć, podstawową okolicznością, która sprawiała, że potrzebna okazywała się pomoc z zewnątrz jest wiek osoby krzywdzonej. Zarówno osoby starsze, jak i dzieci nie są na tyle samodzielne, aby własnymi siłami uporać się z problemem. W wielu sytuacjach interwencja była konieczna również ze względu na powtarzalność przemocy. Niepokojącym sygnałem skłaniającym do podjęcia działań były też groźby wysuwane przez osobę stosującą przemoc i nadużywanie przez nią alkoholu. Analizując dane zebrane w styczniu 2017 roku można stwierdzić, że niekiedy zdarza się współwystępowanie dwóch lub więcej czynników zagrożenia.